

Bilag III.**Tale om offentlige Arbejder**

holdt i den økonomiske Kommission den 13. Juli 1933 af
den danske Delegation (*Bramsnæs*).

Spørgsmaalet om offentlige Arbejder har været omtalt ved adskillige Lejligheder under Forløbet af Konferencen, uden at der dog er blevet ført nogen almindelig Diskussion om Emnet. Jeg værdsætter i høj Grad, at vi i Dag har Lejlighed til en saadan Diskussion, og det er mit Udtryk, at vi her staar overfor et Spørgsmaal, hvor der er Udsigt til, at Konferencen vil kunne samles i Enighed. Jeg er sikker paa, at vi alle med den største Interesse har lyttet til de Taler, som er blevet holdt af Repræsentanter for den Internationale Arbejdsorganisation — Sir Atul Chatterjee, Hr. Ørsted og Hr. Jouhaux, der giver Udtryk for den Internationale Arbejdsorganisations Opfattelse, hvilken Organisation kan tale med særlig Autoritet om dette Spørgsmaal.

Vi er alle enige om, at det er ønskeligt at naa til en Forøgelse af Købekraften i Verden for at tilvejebringe Ligevægt mellem Udbud og Efterspørgsel. Jeg personlig er af den Opfattelse, at Iværksættelsen af offentlige Arbejder er et af Midlerne til at forøge Købekraften i Verden.

Indtil fornylig har de statistiske Oplysninger vist en stadig Indskrumpling i Produktion, Omsætning og Transport, saavel uden- som indenlandsk, og som Modstykke til denne Udvikling finder vi Antallet af Arbejdsløse stadigt voksende; Arbejdsløshedstallet er blevet vurderet til 30 Mill. Paa samme Tid har de ledige Penge hobet sig op i Bankerne. Under denne fuldkomne Depression har Manglen paa Tillid til Fremtiden og Virksomhedernes manglende Rentabilitet medført stor Forsigtighed hos Driftsherrerne, og til Trods for, at Pengene blev billigere og billigere, var det yderst vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at finde Anvendelse for de ledige Penge.

Det er ganske rigtigt, at der i den senere Tid har kunnet spores visse Tegn paa Fremgang. Arbejdsløsheden er gaaet ned i større Omfang, end man har kunnet vente af sæsonmæssige Grunde, og det økonomiske Liv viser i det hele taget, at Nedgangsbevægelsen til en vis Grad er ved at vige for en Opgangsbevægelse. Desværre er Arbejdsløshedstallet stadig uhyggeligt stort, og hvordan kan vi være sikre paa, at den nævnte Forbedring ikke blot er af midlertidig Karakter? Hvis vi kunde finde Midler til at styrke Opgangstendensen i Verdensøkonomien, vilde dette i Sandhed være af stor Betydning.

De Midler, som de forskellige Regeringer har anvendt til Begrænsning af Krisen, saasom Handelsrestriktioner og Toldforhøjelser, kan vel have forbedret Tilstanden midlertidigt og lokalt, men der kan ingen Tvivl være om, at disse Foranstaltninger for Verdensøkonomien taget som en Helhed har været en Hindring.

Offentlige Arbejder er Kriseforanstaltninger af en ganske anden Karakter. De skaber Anvendelse for ledige Penge og ledig Arbejdskraft, og de forøger Købekraften og stimulerer derved Priser og Produktion. Det vil være naturligt i en Situation, hvor en normal Efterspørgsel efter Kredit er reduceret saa betydeligt, at det Offentlige gør Brug af den til Raadighed staaende Kredit, og det kan fremhæves, at det Offentlige under saadanne Omstændigheder ikke konkurrerer med private Foretagender i deres Efterspørgsel efter Kredit. Den Købekraft, der skabes ved en forøget Aktivitet fra det Offentliges Side, vil ganske naturligt faa en gavnlig Indflydelse ogsaa paa de private Foretagender. Det er indlysende, at det er et stort Tab for Menneskeheden, at produktive Anlæg ligger ubenyttede hen, og man maa erindre, at ledig menneskelig Arbejdskraft ikke lader sig akkumulere for fremtidig Brug. Ved Iværksættelsen af offentlige Arbejder vil Samfundet blive sparet for begge disse Kategorier af Tab.

Man kan fremføre den Indvending, at en Del af den Købekraft, der skabes ved Udførelsen af offentlige Arbejder, maaske vil blive rettet mod udenlandske Varer, og at dette vil have en forstyrrende Indflydelse paa vedkommende Lands Betalingsbalance og derved paa Landets Valuta, men hvis offentlige Arbejder udføres samtidig i mange Lande, vil der være en Tendens til Udgligning af Balancen til Stede.